

AART VAN DER GAAG IS DIRECTEUR VAN ARBEIDSBUREAU UTRECHT

‘Werkzoekenden stelden zich afhankelijker op dan nu’

Met 455.000 werklozen zit momenteel 5,8 procent van de Nederlandse beroepsbevolking thuis op de bank. Hoe zij weer aan het werk komen? Op een heel andere manier dan in de tijd van de arbeidsbureaus. Voormalig directeur Aart van der Gaag vertelt

TEKST: HENRIEKE KORTEN, BEELD: HET UTRECHTS ARCHIEF

“**W**as de werkzoekende beter af bij het arbeidsbureau dan nu bij het UWV, de uitzendbureaus en de gemeente? Laten we even terugkijken hoe het eraan toeging destijds bij het arbeidsbureau. De werkzoekende kwam zich inschrijven, waarna een vraag-aanbodvergelijker, de vav'er, voor hem op zoek ging naar een geschikte vacature. Kwam daar niets uit, dan werd de werkloze doorgestuurd naar bijzondere bemiddeling. Voor elke sector was er een eigen bemiddelaar: industrie, bouw, handel & kantoor, winkels enzovoort. Al die sectoren waren zelf ook weer uitgesplitst in specialisaties.

Mochten deze bemiddelaars de werkzoeker ook niet aan een baan kunnen helpen, dan kwam de aanbodsconsulent eraan te pas. Deze bekeek of de werkloze misschien door extra scholing wel aan een baan zou kunnen komen. Baatte ook dat niet, dan was er nog de vraagconsulent die onderzocht of aanpassingen bij de werkgever plaatsing mogelijk maakte. In het uiterste geval, als er na al deze opties nog steeds geen match gevonden was, boog de beroepsconsulent zich over het probleem.

De situatie waarin de werkzoekende van het ene naar het andere hokje sjokt, was niet ideaal. En de sectorale bemiddeling was te ver uitgesplitst. De centra Vakopleiding vormden wel een pluspunt: wij konden doordeweeks een werkzoekende ontvangen en die al de volgende maandag aan een vakopleiding laten beginnen. Een paar maanden later stond er dan een gecertificeerd lasser of steenhouwer klaar. Van die mensen kon 98 procent direct geplaatst worden.

De situatie van toen is niet te vergelijken met die van nu. De vakspecialisten zijn eruit en de eerste drie maanden moet de werkloze zelf aan de slag. Daarna begint de dienstverlening van het UWV WERKbedrijf. Daar ben ik helemaal voor hoor: privaat wat kan, publiek wat moet. Zeker met de bezuinigingen moeten de schaarse middelen alleen ingezet worden voor degenen die echt hulp nodig hebben. De rol van vacature-

‘Mensen werden destijds te vroeg afgeschreven’

sites en bemiddelingssites is enorm en ook netwerken heeft volgens mij nu meer betekenis dan 25 jaar terug.

Het sectorale denken van de arbeidsbureaus is niet meer.

Die verkokering werkt ook niet: er zijn te veel kruisingen tussen sectoren. Ik kan me nog goed herinneren dat dakdekker Piet in Utrecht zich kwam inschrijven bij het arbeidsbureau. Hij was 35 en had rugklachten, waardoor hij het dak niet meer op kon. Ter plekke werd hij onbemiddelbaar verklaard. Daar heb ik me toen heel erg boos over gemaakt: hij kan toch iets anders doen? Mensen werden te vroeg afgeschreven omdat ze binnen de eigen sector moesten blijven. Werkzoekenden stelden zich ook veel afhankelijker op dan nu. Ik heb indertijd wel eens dreigbrieven ontvangen: ‘U bezorgt me geen baan!’ Nu zoeken mensen actief zelf. De uitdaging nu is het samenspel tussen wat het UWV kan doen en wat de gemeenten moeten doen. Gemeenten, UWV en

de uitzendbranche moeten in ieder geval nauw samenwerken. Samen een sjabloon voor vacatures opstellen, e-portfolio's opzetten, speeddates tussen werkgevers en werklozen organiseren. Wat gemeenten van ons, de uitzendbranche, kunnen leren, is hoe de arbeidsmarkt in elkaar zit. Ik merk dat sommige gemeenten nog het beeld hebben dat uitzendbureaus alleen maar geld willen verdienen. Maar: wij krijgen wel degelijk veel mensen aan het werk. Wij hebben 31 procent van de 338.000 werklozen die in 2010 weer aan het werk konden, aan een baan geholpen. Dat is gigantisch als je bedenkt dat maar 3 procent van de beroepsbevolking op uitzendbasis werkt. Dat krijgen we bijvoorbeeld voor elkaar door die speeddates. Wat wij daarentegen als uitzendbranche moeten leren, is hoe gemeenten werken, zodat we gezamenlijk zo veel mogelijk werklozen weer terug de arbeidsmarkt op krijgen.” *

TOEN Aart van der Gaag verruilde in 1986 zijn functie als directeur van het Groene Kruis Den Haag voor die van directeur van het arbeidsbureau in Utrecht. Met die bagage werd hij in 1990 directeur van Start Uitzendbureaus; later werkte hij nog bij Vedior.

NU Ook nu houdt Van der Gaag zich bezig met werkzoekenden: sinds elf jaar is hij directeur van de Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU). “Voor mij is de leeftijd van 65 niet per se de einddatum van mijn carrière. Ik ben nu 62 en wil zo lang mogelijk blijven werken. De arbeidsmarkt vind ik nog altijd een ongelooflijk leuk aandachtsgebied. Hier kan ik zowel mijn economische als sociale hart laten spreken.”

“Echt belachelijk dat Mauro niet mag blijven, harteloos gewoon! En al die buitenlanders die geen woord Nederlands spreken mogen hier rustig hun gang gaan.”

Annet van 16. Op: forum.scholieren.com, 1 november.

“Geen enkele Jan behoort tot de negennullenclub, wat de uitdrukking ‘Jan Modaal’ ook in de rijkenlijst waarheid maakt.”

In de Quote 500, ranglijst der rijken, komen 27 Jannen voor, maar allen zijn ‘slechts’ miljonnair. Op: Quote.nl.

“Nee, alleen kinderen onder de acht geloven nog in Johan Cruijff.”

Stripiconen Fokke en Sukke moeten het hun neefje nu echt vertellen. Cartoon op: NRC.nl, 28 november.

“Jullie hebben een betere balans tussen werk en privéleven. Wat ik dan wel fascinerend vind, is dat het hier zo gewoon is om een burn out te hebben’

De in Nederland werkzame Amerikaanse Jennifer Smiley. In: Forum, 17 november.